

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบจากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นายต่อพงษ์ โฆสิต

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ธีสุวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสาเหตุของการเกิดปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น และผลกระทบจากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการจัดการปัญหาขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ วิธีการศึกษาใช้ข้อมูลเชิงปริมาณร่วมกับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คือ รวบรวมข้อมูลจากเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย กลุ่มชนชั้นกลางที่อาศัยในเมืองหรือทำงานประจำในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และกลุ่มผู้ประกอบการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ร่วมกับการสังเกตปัญหาสิ่งแวดล้อมในแต่ละแขวงของเทศบาลนครเชียงใหม่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพรรณนาและสถิติไคสแควร์ ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการพรรณนารายละเอียดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. สถานการณ์โดยทั่วไปทั้งผู้ประกอบการและชนชั้นกลางมีความเดือดร้อนจากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย โดยมีบริเวณกระจายไปตามจุดสำคัญต่างๆ หลายแห่ง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ ตลอดจนจนถึง การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของชุมชน และผู้ประกอบการและชนชั้นกลางให้ความสำคัญของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีนัยสำคัญมากที่สุด และรองลงมาคือ ในระดับรุนแรงมาก

ผลกระทบของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย ประกอบด้วยผลกระทบทางตรงและทางอ้อม ผลกระทบทางตรง คือ ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ผลกระทบทางอ้อมคือ ผลกระทบต่อภาพพจน์ที่ดีของนครเชียงใหม่ ซึ่งมีผลต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของนครเชียงใหม่

และของประเทศ ผลกระทบของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยเป็นเรื่องใกล้ตัวของทุกคนมีผลกระทบปานกลางค่อนข้างมาก ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สาเหตุของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย คือ ภาครัฐขาดความเข้มงวดในเรื่อง กฎ ระเบียบ และความเข้มงวดต่อเจ้าหน้าที่ และประชาชนส่วนใหญ่ไม่ใส่ใจต่อปัญหา และไม่เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม

2. ผู้ที่มีบทบาทหลักในการแก้ไขปัญหามูลฝอย ได้แก่ ประชาชน รองลงมาคือ เทศบาล แนวทางในการจัดการปัญหาขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ คือ การรณรงค์ให้ความรู้ และปลูกจิตสำนึกแก่ประชาชน การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะ ตั้งแต่การคัดแยกขยะในครัวเรือน การดูแลภาชนะที่จัดทิ้ง รวมถึงให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลและให้ข้อมูลกับภาครัฐ และการกวดขันการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Impacts of Solid Waste Management Problems in The Chiang Mai Municipality

Author Mr. Torpong Kosito

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuwana

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study causes of waste management problems, situation of problems and impacts from waste management problems in Chiang Mai municipality and (2) to study methods of waste management problems in Chiang Mai municipality.

The methodology was quantitative and qualitative research. Quantitative data were collected from questionnaire of stakeholder that was middle – level population who live in town and businesses in Chiang Mai municipality. Qualitative data were collected from interviewing subjects who live in Chiang Mai municipality and observation of environmental problems in each district of Chiang Mai municipality. Descriptive Statistics and Chi – square were used to analyze Quantitative data. Qualitative were analyzed by content analysis.

Results of the analysis were as follows:

1. Waste Problem Management's situation from middle-level population and entrepreneurs in Chiang Mai municipality, an impact distributed to many important places around the city, which directly affected physical and mental health through community's tourism and economies. The problem intensive measurement was in medium level significance and in severe level as secondary priority.

An impact from the problem consists of direct and indirect ways. A direct impact affected to population's hygiene, and an indirect impact affected image of Chiang Mai in tourist's

view which involved to tourism and per capita income. The problem waste management impact affected everybody, an Intensive impact was in medium level .

Causes of waste management problem were lack of strictness in law and officer's behaviors of municipality, local people ignored the problems and common good.

2. Responsible Stake in solving the problem was population and municipality as secondary priority. There are many ways to solve waste management problems, Such as, Giving knowledge and awareness to people, Increasing population's participation in waste management as selected waste, 3. Supervising utensils through look after and Giving information to involving organization and to be strict to officer's working.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved